

Попут изненадних монсунских киша, политичку климу у југоисточној Азији карактеришу нагли преврати и неочекивани заокрети у политичким односима што додатно оптерећује регион који представља жижну тачку интересних сфера најмоћнијих сила.

Ово је последица политичке ситуације у Индокини која тесно зависи од историјских односа између бројних народа који су ово полуострво насељавали још од освета савременог човека, али и од веома израженог страног фактора који значајно утиче на формирање политичке свести као и на целокупну друштвено-економску климу у Индокини.

Када говоримо о страним факторима пре свега треба поменути САД које су имале развијене односе са Тајландом још у деветнаестом веку. Међутим, током последњих деценија, нарочито са огромним порастом утицаја Кине, који је условљен пре свега кинеским огромним економским растом, Руске Федерације, чије ново руководство настоји да Русију поново врати на позицију која јој припада, као и Индије, још једне огромне земље чији је утицај у региону незаменљив, интереси других земаља у Индокини постају све битнији. Наравно, морамо да узмемо у обзир и огромну исламску популацију пре свега у Индонезији као и различите герилске покрете коју су у овом делу света нарочито активни, при томе треба имати на уму Малајско полуострво, односно југ Тајланда. Осим тога, не треба заборавити ни друге земље у региону попут Мјанмара (бивше Бурме), коју САД непрестано оптужују за кршење људских права.

Прошлог месеца медији су известили о жестоком уличним протестима [\[1\]](#) у Банкоку, главном граду Тајланда, који су били иницирани од стране присталица бившег премијера ове земље Таксина Шинаватре

[\[2\]](#)

. Опозиција је организована у покрет тзв. “црвених кошуља”, односно Уједињеног Демократског Фронта Против Диктатуре, који сачињавају и бројне присталице партије “Таи Рак Таи” коју је Шинаватра основао 1999. године. Такозване „црвене кошуље“, које су окупљене око бројних лидера опозиције, имају упориште међу већинским, сиромашним и руралним становништвом североисточних области Тајланда. Бивши премијер, Таксин Шинаватра с власти је свргнут у пучу 19. септембра 2006. год. док се налазио у Њујорку на заседању Генералне скупштине УН. Те године тајландска војска је заузела кључне објекте у Банкоку и извела војни пуч који је прошао без људских жртава.

Бивши премијер још увек ужива огромну подршку сиромашних слојева Тајландског друштва због економских реформи које су умногоме побољшале квалитет живота сиромашним грађанима Тајланда. Међутим, да све буде још комплексније, власт оптужује бившег премијера да подржава и директно финансира покрет тзв. “црних кошуља” чији су се припадници инфилтрирали у демонстранте. Ова мањинска групација поседује оружје из којих је, наводно према извештајима, отворена ватра на војнике које је влада послала да угуше поменуте масовне протесте. С друге стране, актуелног премијера Абисита Вечачиву [\[3\]](#), који је рођен у Британији и школован на Оксфорду, подржава богати и имућни, урбани слој становништа који углавном насељава градове на југу земље укључујући и престоницу Банкок.

Веома је тешко анализирати предуслове који су довели до ових протеста, јер су политичка ситуација као и узроци који су довели до преврата веома контроверзни и нејасни, а многобројне међусобне оптужбе тешко се могу поткрепити. Анализу би ипак требало почети тренутком када је Таксин Шинаватра ступио на власт 2001. године.

О томе колика је била његова популарност као и популарност његове партије “Таи Рак Таи” сведочи његова убедљива победа на парламентарним изборима 2005. године. Контроверзни Таксин Шинаватра је пре почетка своје политичке каријере основао компанију “Шин Корп”, која представља једну од највећих телекомуникационих компанија у Азији. Судбина ове компаније, након политичког преврата, тренутно није јасна. Огромно богатство Таксина Шинаватре процењено је на преко милијарду долара.

Ипак, Шинаватра није само милијардер већ и веома вешт политичар који је знао како да придобије подршку сиромашних слојева становништва својим економским реформама које су укључиле нови здравствени и образовни систем. Ове реформе, осим што су олакшале живот обичним становницима Тајланда, омогућиле су да се Тајланд опорави од последица економске кризе која је током 1997-1998. погодила Азију. Међутим, Шинаватрина популарност је нагло опала након убедљиве победе на парламентарним изборима јер се Шинаватра суочио са бројним оптужбама за корупцију и кршење људских права.

Сада долазимо до другог битног момента а то су бројне оптужбе са којима се суочио Шинаватра које су изазвале незадовољство, сувишно је рећи оних слојева који су већ раније били против Шинаватриних реформи, а које је касније довело до пуча. Наиме, Шинаватра је оптужен да је утајио порез након продаје своје компаније и да је његова породица незаконито увећала своје богатство. Осим тога, наводна корупција и бројни скандали су почели да угрожавају његов кабинет али се Шинаватра такође суочио са

нерешеним питањем исламиста на југу земље. Ово незадовољство “образованих” и богатих грађана попримило је облик масовних демонстрација током 2006. У овом случају веома је битно да поменемо да војска тада није интервенисала против “жутих кошуља”, односно против тзв. “Народног покрета за Демократију” чији су протести такође били насилни, што само потврђује да је супротна струја одувек имала јако упориште у војсци.

Владу Таксина Шинаватре је заменило привремено војно управно тело под именом "Странка демократске реформе", које је потом организовало изборе који су довели до успостављања цивилне владе. Тајландски суд је у међувремену бившег премијера осудио на две године затвора, али се он још увек није суочио са оптужницом јер се налази у егзилу. Ово представља веома занимљиво поглавље тајландске кризе јер се Таксин Шинаватра селио у неколико земаља. Последњи пут Британија је одбила да му да азил али је Таксин Шинаватра обезбедио уточиште у Црној Гори.

Демократска партија актуелног премијера Вечавиве, није успела да победи на националним изборима који су организовани 2006. Међутим, све је учињено како би се Шинаватра свргнуо с власти. У децембру 2008. уставни суд је владајућу партију, коју су водили присталице бившег премијера, оптужио за лажирање избора и забранио је њен рад. Током блокаде аеродрома коју су иницирали протестанти - присталице Демократске партије, неколико присталица Таксина Шинаватре је променило страну што је омогућило Абиситу Вечавиви да формира нову владу и да постане премијер и то без избора.

Након војног пуча који је изведен 2006. Абисит је изјавио : “Ми не можемо и не желимо да подржимо било какву форму вануставне промене власти, али то је већ учињено. Земља мора да се креће напред а најбољи начин за то је да вође пуча брзо врате власт народу и изврше обећане реформе. Они морају да се докажу. Позивам их да укину све забране што је пре могуће. Нема потребе да се пише потпуно нови устав, они би могли да измене постојећи из 1997. године, и уколико је то случај онда за тако нешто није потребно годину дана. Шест месеци представља сасвим довољно времена [\[4\]](#) .

Протести, који су однели више десетина живота, а по неким изворима и читавих две стотине, завршили су се предајом четворице опозиционих вођа тајландским властима након нереда у којима је дошло и до обрачуна између војске и наоружаних Шинаватриних присталица. Међутим, осим тога што су запалили неколико владиних зграда “црвене кошуље” тешко да су постигле свој циљ. С друге стране, актуелна власт није успела да угуши незадовољство сиромашних слојева тајландског друштва тако да ће у наредном периоду нестабилност и тензије све више јачати што може да буде у

интересу страних чинилаца, а пре свега САД.

Црногорска веза

Контроверзни милијардер Таксин Шинаватра тренутно борави у Црној Гори чије држављанство је умногоме добио захваљујући обећању великих улагања у туристичку инфраструктуру. Црногорски премијер Мило Ђукановић је рекао да је Шинаватри држављанство дато због његових планова за вишемилионско улагање у туризам у Црној Гори. Међутим, Ђукановић је напоменуо да је Црна Гора вољна да организује суђење Шинаватри, уколико од Тајланда добије довољно доказа. Подгорица је између осталог, раније саопштила да Шинаватра неће бити изручен, нити ће му бити суђено без доказа или расписане међународне потернице. Званични Банкок је затражио изручење бившег премијера јер је наводно већ доставио доказе против њега.

"Амбасадор Тајланда у Мађарској је у редовној комуникацији са Владом Црне Горе и доставио је све информације о овом случају. Није тачно да из Тајланда нису стигле неопходне информације које је Црна Гора затражила. Тајланд не жели да буде непријатељ никоме, али жели сарадњу да би извршио своју дужност", рекао је Пиромја, а преноси *Дан*. [\[5\]](#) "Ако Црна Гора жели да постане део ЕУ, мора пратити стриктна правила Уније, посебно о доброј владавини и транспарентности", изјавио је Пиромја.

Питање је како ће се даље одвијати ово дипломатско натезање између Црне Горе и Тајланда и какав ће бити исход преговора о Шинаватрином изручењу, али највећи проблем који мучи актуелну власт у Тајланду, коју предводи премијер Аписит Вечачива, јесте могућност да бивши премијер Шинаватра из Црне Горе шаље политичке поруке које ће инспирисати опозиционе вође и омогућити наставак протеста.

Тајландске власти неће затражити да међународна заједница изврши притисак на Црну Гору, рекао је министар Пиромја, тврдећи да "то није у реду" и да две владе могу преговарати о том питању.

Историјске околности

Тајланд, а самим тим и читав регион Индокине има веома богато историјско наслеђе. Већину становништва Тајланда, који се пре 1939. звао Сијам, чини народ Таи. Тајланд је од 1932. уставна монархија [\[6\]](#), када је након пуча ова земља од апсолутне трансформисана у уставну монархију. Краљ Праџадипок (Рама ВИИ) испрва је прихватио ове промене, али је касније предао круну свом нећаку. Иако је номинално уставна монархија, Тајландом је управљао читав низ војних влада са кратким демократским периодима све до демократских избора који су организовани 1992. године.

Прво краљевство на територији Тајланда било је Сукотаи. Поменуто краљевство се почетком 13. века осамосталило од Кмерског Царства. У том периоду Теравада будизам је постао званична религија народа који су насељавали ову област. Краљевство Ајутхаја је постало доминантно од средине 14 века па све до 1767. Тајланд је након пораза од Бурме поново ујединио краљ Таксин кога је наследио генерал Чакри који је, након што је преузео престо 1782. године, основао династију из које потиче и данашњи краљ Тајланда Бумибол Адуладеј.

Током колонијалних освајања европских сила током 19. века Тајланд је успео да сачува независност иако се сматрало да ова земља потпада под утицај интересне сфере Велике Британије. Током другог светског рата Тајланд је водио граничне ратове са снагама вишијевске Француске у Индокини који су се окончали тајландским поразом.

Као и остатак југоисточне Азије, Тајланд је током Другог светског рата био окупиран од стране Јапанске царске армије. Након пораза Јапана 1945. Тајланд је одржавао тесне везе са САД, управо зато што су Сједињене Државе сматрале да Тајланд представља препреку даљем ширењу комунизма. [\[7\]](#)

Тајландско-амерички односи у светлу нове глобалне расподеле снага

У последње две деценије тајландска привреда је забележила једну од највећих стопа раста на свету, са прекидом у доба азијске финансијске кризе током 1997. године. Извоз индустријских производа, посебно електронике, одеће и обуће, возила, намештаја, хране, пластике и играчака чини око 60% бруто друштвеног производа док туризам такође има огроман економски значај. Неизбежно је поменути и да Тајланд убира огромне приходе од масовне проституције која је на улицама Банкока постала једно од обележја по којој је Тајланд познат у свету. Овај “секс туризам” нарочито је “цвetaо” током рата у Вијетнаму. [\[8\]](#)

Колико је Тајланд битан Сједињеним Државама говори и чињеница да се ова земља придружила “међународној борби против тероризма.” [\[9\]](#) Наравно, индикативно је то што је Америка заузела прилично благ став према пучистима којима је само ускратила помоћ војне природе и то на одређено време односно све до “повратка демократије.” Војна помоћ је обновљена са успостављањем цивилне власти. Занимљиво је да су и Таксин Шинаватра као и Абисит Вечавива имали веома развијене односе са Америком и зато анализа збивања у Тајланду не може да заобиђе огроман амерички утицај у региону. Америка је у Тајланду увек видела великог савезника што је и потврдила бивша администрација Џорџ Буша која је донела одлуку да Тајланд постане “важан не-НАТО савезник” САД.

Поставља се питање какав став су САД, као велики савезник Тајланда, заузеле по питању последњих сукоба у овој земљи. Сајт “Банкок Пост” известио је да је тајландски министар иностраних послова Касит Пиромија критиковао америчког амбасадора у овој земљи због мешања САД у унутрашња питања Тајланда. Амерички амбасадор у Тајланду Ерик Џон је добио обавештење да је тренутно политичка криза између владе и црвених кошуља које води “Уједињени фронт за демократију против диктатуре” унутрашње питање Тајланда и да није потребно уплитање страних партнера. Амерички амбасадор је пренео поруку помоћника државног секретара Сједињених Држава Курта Кембела “да САД не намеравају да изнађу решење или да пруже подршку једној од страна већ да ојачају америчку подршку, која је последица најстаријег споразума о партнерству у Азији, народу Тајланда у овом тешком периоду.”

Заправо коалициона влада премијера Абисита умногоме се ослањала на обавештајне податке из САД. Наиме, заменик премијера Сутеп Тауксубан изјавио је да је влада Тајланда из САД добила обавештајне податке пре него што су протести и почели средином марта, тако да је влада премијера Абисита већ била упозорена на могућу саботажу протеста. При томе се мисли на тзв. покрет црних кошуља. Сматра се да бивши премијер Таксин Шинаватра директно подржава поменути покрет. Наиме, према извештајима медија као и власти у Банкоку присталице овог покрета су располагале ватреним оружјем које је употребљено у сукобима са армијом.

“Ми нисмо против црвених кошуља нити подржавамо “црвене”. Ми се само залажемо за принципе (ненасиље и мирно решење). Желимо да разговарамо са обе стране и желимо да унапредимо односе између наше две земље и народа и да не заузимамо одређену позицију јер није на нама да учествујемо у сукобу или решавамо конфликт”, изјавио је амерички амбасадор. [\[10\]](#)

Иако је исти извор известио да контакти високих америчких званичника са про-Таксиним присталицама представљају подршку црвеним кошуљама у тренутку када влада покушава да заустави демонстрације, тешко се може поверовати у то да Америка подржава црвене кошуље. У прилог ового говори и деценијска сарадња између армија САД и Тајланда. Јасно је да Американци потпуно подржавају војску Тајланда чији су снајперисти пуцали у демонстранте током недавних демонстрација у Банкоку.

По писању часописа “Асиа Ханд” у тексту под насловом “Сједињене Државе и Тајланд: Савезници у мучењу”, аутор Шон Криспин наводи да су месецима пре терористичких напада на Њујорк и Вашингтон, САД и Тајланд успоставили антитерористички обавештајни центар у коме су ЦИА и обавештајни званичници Тајланда прикупљали информације у вези са локалним терористичким групама.

Међутим, како наводи аутор, ови истражитељи би једнога дана могли да се нађу на суду за ратне злочине о којима је недавно известио “Вашингтон Пост”. Ови извештаји су касније потврђени током саслушања у Конгресу САД. Постоје докази да су у војној бази у Тајланду мучена најмање двојица осумњичених за терористичке нападе у Авганистану и Ираку, што представља директно кршење Женевске конвенције, али исто тако угрожава суверенитет Тајланда. Поменуте траке је касније уништила америчка Централна обавештајна агенција.

Политички аналитичари и дипломате у Тајланду сумњају да је затвор лоциран у војној бази која се налази у североисточној провинцији Удон Тани из које су иначе полетали амерички бомбардери током рата у Вијетнаму и из које се тренутно прате локалне радио-комуникације, укључујући и прислушкивање кинеских комуникација. С обзиром да је Тајланд један од најзначајнијих савезника у региону, ова земља представља логички избор за сигурну локацију комплекса у којима се спроводе испитивања.

Да ствар буде још сложенија, демократски изабрана влада бившег премијера Таксина Шинаватре утрла је пут за америчке тајне затворе најпре тако што је одбила да ратификује одлуку претходне администрације, која је била вођена Демократском партијом, о потписивању Римског статута међународног суда за ратне злочине, а као друго, тако што је омогућила да држављани САД који крше Римски статут на тајландском тлу не буду изручени трећој земљи. Осим тога, Шинаватрина влада је под америчким притиском увела у закон Тајланда оптужбе за тероризам, док је заузврат Вашингтон 2003. године Тајланд наградио билатералним споразумом о слободној

трговини. Уз то, Џорџ Буш је Тајланд уврстио међу важне савезнике што је омогућило тајландској армији да по далеко нижој цени обезбеди напредну војну технологију. [\[11\]](#)

У документу који је пропратио билатералну конференцију о односима између САД и Тајланда у 21. веку наведене су притужбе да је бивши премијер Таксин Шинаватра освојио изборе на националистичкој анти-америчкој платформи и да се Тајланд удаљио од америчког рата против тероризма. У Сједињеним Државама је негативно примљена чињеница да је Таксин Шинаватра имао уздржан став по питању борбе против тероризма, иако је ранија намера Тајланда била да ова земља заузме неутралну позицију током рата у Авганистану.

Један од говорника је рекао да је тероризам приоритет за САД али не и за Тајланд, док су се обе стране сложили да Сједињене Државе нису потпуно објасниле значај Тајланда у глобалном рату против тероризма.

У Тајланду се део јавности противи због чињенице да се ваздухопловна база У-Тапао користи приликом допуне горивом као део кампање у Авганистану без обзира на међусобни споразум о логистици који дозвољава америчкој војсци да користи базе у Тајланду. С обзиром на другачије приоритете када је у питању рат против тероризма, тајландска страна се упитала да ли постоји могућност да Америка поново посвети пажњу самом Тајланду. Крваве демонстрације прошлог месеца су показале да САД итекако могу да обрате пажњу на Тајланд и то чини се на најгори могући начин.

У важном документу, који је објавио амерички конгрес јуна прошле године чији је аутор Ема Чанлет Ејвери, стручни аналитичар за питања Азије, под насловом: “Тајланд: контекст и односи са САД” наводи се да су односи између САД и Тајланда ојачали током Хладног рата на бази заједничких економских и стратешких интереса. Приступ војним базама и константна војна сарадња учиниле су да Тајланд постане важан чинилац америчког стратешког присуства у азијско-пацифичком региону.

Крајем века чинило се да односи између САД и Тајланда напредују. Одређен као важан савезник ван НАТО-а, 2003. год., Тајланд је слао трупе и подршку за америчке војне операције у Авганистану и Ираку. Шинаватра је прихватио амерички рат против тероризма у региону што је кулминирало хапшењем исламистичког регионалног лидера у заједничкој америчко-тајландској операцији.

Међутим, односи између ове две земље су погоршани након оптужби које су пристигле на рачун Таксина Шинаватре и које су се тикале наводне корупције и утаје пореза као и за незаконито стицање богатства, и неспособности да се реши питање јужних провинција са већинским муслиманским становништвом. Дубоке поделе унутар Тајландског друштва су ескалирале војним пучем у септембру 2006.

Један од главних мотива за очување блиских односа између САД и Тајланда јесте јачање утицаја Кине у региону са којом Тајланд такође има јаке билатералне и економске везе.

Сарадња између Америке и Тајланда датира још од заједничких акција у корејском, вијетнамском као и рату у заливу 1991. Тајланд је под командом УН послао више од 6500 војника у Кореју у којој је и претрпео тешке губитке. Деценију касније Америка је са база у Тајланду спроводила бомбардовање као и спасилачке мисије изнад Лаоса и Вијетнама. Ово је достигло толике размере да је чак 80% свих америчких ваздушних напада против Северног Вијетнама потицало из база у Тајланду. [\[12\]](#)

Током рата у Вијетнаму у Тајланду је било базирано преко 50000 америчких војника. Осим тога Тајланд је своје трупе слао у Вијетнам као и у Лаос, као део сарадње са Америком. Такође, луке и базе у Тајланду су имале важну улогу приликом допремања трупа и опреме током тзв. 'заливских ратова'.

Након што је Тајланд проглашен важним савезником ван НАТО-а од стране Бушове администрације ова земља је имала лакши и једноставнији приступ опреми и наоружању што је укључило и одобрење кредита за набавку ракета за тајландске ловце америчке производње типа Ф-16. Тајланд је иначе била прва земља југоисточне Азије која је добила ове пројектиле, док је бивши премијер Таксин Шинаватра поново отворио базу У-Тапао која потиче још из периода вијетнамског рата, као и морнаричку базу Сатахип из које су американци логистиком снабдевали своје трупе у Авганистану и Ираку. Осим тога Тајланд је послао 130 војника у Авганистан иако је Банкок званично остао неутралан током америчке инвазије на Авганистан 2003. Међутим то није све. Наиме, Таксин Шинаватра је послао 450 чланова особља у град Карбалу. Али је након погибије двојице војника током 2003. године подршка за рат у тајландској јавности нагло опала тако да је Шинаватра запретио да ће повући трупе уколико безбедносна ситуација настави да се погоршава. Он је ово и учинио у септембру 2004. Ипак, упркос свему Тајланд је и даље остао битан елемент у новој стратегији Пентагона која подразумева "стратешко позиционирање" које омогућава САД да допремају опрему и људство онако како то

одговара њиховим тренутним потребама.

Међутим, односи између Тајланда и САД обележени су и значајним неслагањима и то нарочито када су у питању односи са Мјанмаром, тј. бившом Бурмом. Док Америка, војну хунту која готово већ неколико деценија управља овом земљом, држи под санкцијама и економском блокадом, Тајланд с друге стране одржава тесне трговинске везе са Бурмом као и трговину природним гасом. Осим тога САД критикују Тајланд због односа према политичким избеглицама које напуштају Мјанмар због војне диктатуре.

Мјанмар је од 1531. до 1885. био средиште независног краљевства које је свој врхунац доживело средином 18. века када је под влашћу Мјанмара био велики део суседног Тајланда као и неке индијске покрајине. Британци су постепено, у три рата у периоду од 1824. па све до 1885. год. освојили земљу укључивши је у састав Британске Индије.

Од независности коју је стекао 1948. Мјанмар је упркос привредном опоравку, показивао знаке политичке нестабилности која је кулминирала 1958. године када је војни врх преузео власт. Војни врх је након 1990. појачао изолацију земље, не допустивши формирање демократске владе након избора на којима је победила странка коју је предводила Аунг Сан Су Ћи, добитница Нобелове награде за мир. Она је одбила да напусти Мјанмар и од тада се углавном налази у кућном притвору.

Бурма је такође постала позната након великих протеста будистичких свештеника који су јавно изразили подршку лидерки опозиције која се налази у кућном притвору. [\[13\]](#)

Куриозитет је да је војна хунта администрацију из Рангуна преселила у град по имену Непјидо који се налази у срцу Џунгле.

Занимљиво је да је бивша Југославија сарађивала са режимом у Мијанмару што је и оличено у испоруци школско-борбених авиона типа "Галеб Г-4" влади у Бурми почетком 90-их што је представљао велики успех тадашње војне индустрије.

Осим тога никако не би требали да занемаримо ни рат против дроге који се интензивно

води на граници Бурме и Тајланда.

Интересантно је како Америка није оштрије осудила уличне немире у Банкоку као и армију која је отворила ватру на демонстранте. Све ово баца сенку на наводне тврдње САД да подржавају “демократију” у региону. Поново су у питању дупли стандарди САД које су спремне да прогледају кроз прсте војној хунти која је с власти свргла Таксина Шинаватру, који је послужио и одслужио америчким интересима. Дакле на примеру две суседне земље видимо како америчка спољна политика примењује селективну осуду. С једне стране имамо несумњиво антидемократски војни режим али је у случају Тајланда Америка итекако спремна да зажмури на војну акцију коју је предузео режим у Банкоку.

“Извештаји очевидаца као и видео снимци јасно показују да војска пуца бојевом муницијом у ненаоружане људе који ни у ком случају не представљају претњу за војнике као ни за цивиле”, изјавио је Бенџамин Завацки званичник организације Амнести интернешнал у Тајланду “Ово представља фрапантно кршење најважнијег људског права - права на живот. Намерно отварање ватре на ненаоружане људе који не представљају претњу, без обзира да ли су они протестантни или не представља незаконит чин.” [\[14\]](#)

Још један важан чинилац када су у питању односи у Индокини огледају се у односима Тајланда према Кини и Русији, па и Индији, земљама које остварују значајан утицај у региону. Америка ће неизоставно морати да рачуна на утицај ових земаља а нарочито Кине чији велики број држављана живи на Тајланду.

Питање је који ће курс америчка политика заузети према Тајланду у ближој будућности али тешко да ће Американци задржати наводно неутралну позицију. Криза је далеко од разрешења тако да можемо претпоставити да је тренутно у Тајланду само наступило затишје пред буру и да ће време показати када ће сукоб између ‘црвених’ и ‘жутих’ поново ескалирати. У Банкоку ће се очигледно сломити многа копља пре него што се тензије стишају јер је готово сигурно да тренутно стање представља тек пуки привид мира. Свакако, о даљој будућности и судбини Тајланда одлучиваће и Таксин Шинаватра који још увек има огромну базу у земљи, међутим, питање је само када ће наш јужни сусед попустити под притисцима за његово изручење.

[1] <http://www.youtube.com/watch?v=Z7u8E0DLIVk>

[2] http://en.wikipedia.org/wiki/Thaksin_Shinawatra

[3] http://en.wikipedia.org/wiki/Abhisit_Vejjajiva

[4] <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/7998243.stm>

[5] <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/11/Region/716954/Tajland+tra%C5%BEi+hap%C5%A1enje+%C5%A0inavatre.html>

[6] <http://dalje.com/hr-hrvatska/najbogatiji-plemic-je-80-godisnji-tajlandski-kralj/174628>

[7] <http://www.historyofnations.net/asia/thailand.html>

[8] <http://www.lilith-ezine.com/articles/sex/Sex-Trafficking-in-Burma-and-Thailand.html>

[9] http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/EH19Ae05.html

[10] <http://www.bangkokpost.com/news/thaksin-judgement-update/177458/us-involvement-in-thai-politics>

[11] http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/JA25Ae01.html

[12] http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_Air_Force_in_Thailand

[13] http://www.bbc.co.uk/serbian/news/2007/09/070922_burma.shtml

[14] <http://thaicrisis.wordpress.com/>